

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῆται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργκ καὶ ἁ' Ἐστίας

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται
παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελ-
λούσης δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλουσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

11 Ὁδὸς Μουσῶν 11

Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτα
ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μαρία Χρηστίνα, βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας (μετ' εἰκόνας). —
Τὸ καθεστῶς καὶ τὰ πάτρια. Ἐζητήσαμεν πολιτικὴν χειραφέτησιν;
Ἡ γνώμη τοῦ κ. Λεβίδου καὶ τοῦ Βάρβογλη ἐπὶ τοῦ γυναικείου ζη-
τήματος. — Ἱστορία ἐνὸς ἄνθους (ὑπὸ δος Ἀριστέας Καλαμά). —
Ἀλληλογραφία. — Συνταγὰί. — Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς.

ἂν καὶ ὁ ἰσπανικὸς λαὸς φανατίζεται διὰ τὴν πολιτικὴν,
ἔσον καὶ διὰ τὰς ταυρομαχίας, ἐν τούτοις ἡ ἀντιβασιλίσσα
κατορθοῖ νὰ περιορίσῃ πᾶσαν στάσιν νὰ συγκαταῖ τὰς
κομματικὰς ἐξεγέρσεις, ὅπως μὴ ἐκτρέπωνται εἰς ἐπαναστα-
τικὰ ἐντελῶς κινήματα.

Ἡ Μαρία-Χρηστίνα ὡς βασίλισσα ἀνεδείχθη πολιτικὴ
προσωπικότης ὑπέροχος, ὡς μήτηρ δὲ δύ-
ναται νὰ καυχήθῃ ὅτι ἀφωσιώθη ὀλοψύ-
χως εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων τῆς
καὶ ἰδίᾳ τοῦ μικροῦ βασιλέως Ἀλφόνσου
XIII, τοῦ ὁποῦ ἡ βασιλικὴ ἀνατροφή
τὴν ἀπασχολεῖ ἰδιαιτέτατα. Συναισθάνε-
ται, ὡς ἡ ἰδίᾳ λέγει, τὴν βαρετὰν εὐ-
θύνην, ἣν φέρει διὰ τὸ μέλλον τῆς χώ-
ρας τῆς, ὡς μορφώτρια τῆς ψυχῆς καὶ
τοῦ πνεύματος τοῦ νέου βασιλέως, καὶ
ἔχει ἀφωσιωθῆ ὀλοψύχως εἰς τὸ μέγα
τοῦτο ἔργον τῆς παιδαγωγοῦ τοῦ μέλ-
λοντος βασιλέως τῆς Ἰσπανίας.

Ἡ Μαρία-Χρηστίνα ἐγεννήθη ἐν Αὐ-
στρίᾳ κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1858 καὶ
εἶναι θυγάτηρ τοῦ ἀρχιδουκῆς Καρόλου
Φερδινάνδου καὶ τῆς ἀρχιδουκίσσης
Ἐλισάβετ. Ἐνυμφεύθη τὴν 29ην Νοεμ-
βρίου 1879 μετὰ τοῦ βασιλέως Ἀλ-
φόνσου XII τῆς Ἰσπανίας. Ἐκ τοῦ γά-
μου τούτου ἀπέκτησε τρία τέκνα, τὴν
πριγκίπισσαν τῆς Ἀστουρίας, Μαρίαν Μερσεδέν, τὴν Μα-
ρίαν Ἐθρεσίαν καὶ τὸν μικρὸν βασιλέα Ἀλφόνσον.

ΜΑΡΙΑ-ΧΡΗΣΤΙΝΑ

ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Ἄν καὶ νέα ἔτι καὶ χαρακτηρὸς μᾶλ-
λον φιλοσύχου, οὐχ ἤττον ἀπὸ δεκαε-
τίας ὄλης εἰς τὰς τρυφὰς χειρὰς τῆς
φέρει τὰ ἥνια τῆς διοικήσεως τοῦ κρά-
τους τῆς τῆς διοικήσεως λαοῦ ἐκ τῶν
μᾶλλον δυσυπο ἄκτων.

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας Μαρία-
Χρηστίνα δὲν εἶναι ὠραία, εἶναι ὁμως
γυνὴ ἐξόχου φρονήσεως καὶ ἀγαθότητος.
Καὶ ὡς βασίλισσα καὶ ὡς γυνὴ καὶ ὡς
μήτηρ διὰ τῶν πολυτιμοτάτων τούτων
ἐφοδίων κατέστη προσφιλεῖς εἰς τὴν με-
γάλην καὶ ὑγιᾶ μερίδα τοῦ λαοῦ τῆς

Δεῖγμα τῆς μεγάλης νοημοσύνης τῆς
καὶ τοῦ ἰσχυροῦ χαρακτηρὸς τῆς εἶναι
ὅτι κατώρθωσε νὰ εἰσαγάγῃ ἐν τῇ
διοικήσει τοῦ κράτους τῆς ὅλας τὰς

προοδευτικὰς μεταρρυθμίσεις, τὰς ὁποίας ὁ Καστελάρ, ὁ
μέγας οὗτος δημοκράτης πολιτευτὴς, ἐνόμισεν ἐφικτὰς διὰ τὸ
καλὸν τῆς χώρας.

Ἄν καὶ δύο μερίδες ἀντιθέτων ἐντελῶς πολιτικῶν φρονη-
μάτων καὶ ἀρχῶν ἀντιποιοῦνται τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰσπανίας,

ΜΑΡΙΑ-ΧΡΗΣΤΙΝΑ
ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΝΩΣΙΣ

Τὰ πάτρια καὶ τὸ καθεστῶς

Μία ἀπάντησις

Ἄνεμος, κρύο, ταραχή τῶν στοιχείων ἔξω. Ἄνεμοζάλη, θόρυβος, ταραχή καὶ μέσχα εἰς μερικὰς γυναικείας κεφαλάς, αἱ ὁποῖαι θέλουν δι' εὐνοήτους λόγους νὰ ἐγείρουν περὶ ἐκυτὰς θόρυβον. Ἡ εἰδήσις τῆς Μεγάλης Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων τὰς συνετάραξε, τὰς συνεκλόνησε. Καὶ ἰδοὺ αὐταὶ πάντοτε ὑπὸ ψευδώνυμα καὶ ἀπὸ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐκσφενδονίζουσαι ὀργῆς μύθρους καὶ διαρρηγνύουσαι τὰ ἱμάτιά των, διότι ἤθελον ἢ ἐνωσίς μας θὰ ζήτηση τὴν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος, τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ καθεστώτος, τὸ ὁποῖον τόσον καλὰς καὶ τελείας καὶ μεγάλας Ἑλληνίδας μᾶς ἀνέδειξε μέχρι σήμερον.

Ἄλλ' ἄς τὸ ἐξετάσωμεν λοιπὸν τὸ καθεστῶς αὐτὸ κατὰ τοῦ ὁποῖου τολμῶμεν νὰ βάλωμεν χεῖρα βέβηλον. Ἄς ἰδῶμεν τί εἶδος εἶναι, τίνων συνθηκῶν καὶ παραδόσεων δημιουργημα, ποῖα τὰ ἐξ αὐτοῦ προκύψαντα ἀποτελέσματα διὰ τὸν ἐθνικόν, τὸν οἰκογενειακὸν καὶ τὸν κοινωνικόν μας βίον καὶ ἐν μᾶς ἀρέσῃ, ἄς τὸ ἀφήσωμεν ἄθικτον.

Μὴ θιξήτε, φωνάζουν αἱ πατριώτιδες αὐταὶ, τὰ πάτρια. Ἄλλὰ ποῖα πάτρια; Τί πάτριον, τί Ἑλληνικόν, τί ἐθνικὸν περισώζεται σήμερον εἰς τὸν οἰκογενειακὸν βίον; Ἡ γλώσσα, τὸ πρῶτον αὐτὸ τῶν ἐθνικῶν γνωρισμάτων μᾶς φυλῆς, δὲν ὀμιλεῖται σχεδὸν παρὰ τῶν πλείστων Ἑλληνίδων τῶν μεγαλοπόλειών μας, ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τῆς γαλλικῆς, καὶ ὑπὸ τῶν παρὰ τὰ πρόθυρα τῶν πόλειών μας χωρικῶν παρὰ τῆς ἀλβανικῆς. Ὁ οἰκογενειακὸς βίος, μὲ τὰ λιτὰ καὶ ἀπεριττα ἔθιμα καὶ ἤθη του, μὲ τὴν πατριαρχικὴν ἀφέλειαν καὶ ἀπλότητά του, μὲ τὰς θεραπευτικὰς τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν ἀναπόσπαστα τοῦ οἴκου μέλη, ἀντικατεστάθη κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς μεγαλοπόλεις ἰδίᾳ μὲ τὸν βίον τὸν τεχνητὸν, τὸν βίον τῆς ἐπιδείξεως καὶ ματαιότητος, τὸν βίον τῶν φρονημάτων ὑπηρετῶν, τῆς σπατάλης καὶ ἀναρχίας, τῶν λεσχῶν καὶ τῶν καφενειῶν διὰ τοὺς πλείστους ἄνδρας, τῶν ὀδῶν καὶ διασκεδάσεων διὰ τὰς γυναῖκας, τὸν βίον τῶν ξένων νταντάδων καὶ ξένων κυβερνητῶν, τὸν βίον τῶν κουρελιῶν καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐξισώσεως ὅλων τῶν τάξεων, ὅλων τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων. Αἱ οἰκίαι καὶ ἐνασχολήσεις τῆς γυναικὸς, τὸ νοικοκυρεῖο, ἡ μαγειρικὴ, τὸ ἀρχαλεῖο, ἡ ρόκα, τὸ πλέξιμο τῶν καλτσῶν καὶ τὸ ράψιμον τῶν ἀσπρορούχων πολὺ ὀλίγας ἀπασχολοῦν σήμερον, διότι ἄλλαι κοινωνικαὶ συνθήκαι, ἄλλοι βιωτικοὶ ἔθροι, ἄλλαι ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις ἀπλοποίησαν καὶ ἐσυντόμευσαν τὰς ἐργασίας ταύτας ἐκτὸς ἢ ἐντὸς τοῦ οἴκου, ἀδιάφορον. Σήμερον ὁ ἀφέντης καὶ ὁ πατέρας ἔγεινε μπαμπάσκα καὶ ἡ μάνα μαμάσκα καὶ τὰ ἄλλατε πρὸ τῶν γονέων τρέμοντα μικρά, οἱ ἀναρχικοὶ τοῦ οἴκου τυρχνίσκοι, ἡ γελοῖα κατὰ τὸ πολὺ κοῦκλα, καὶ τὸ σχολεῖον ἐν εἶδος δημοκρατικοῦ κέντρου κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς τὸ ὁποῖον τεκταίνονται ἐν σμικρῷ ὅλα τὰ ἄτοπα καὶ ἔκτροπα, τὰ ὁποῖα εἰς μέγα τελοῦνται βραδύτερον εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ μὲ ὀλίγα χρήματα καὶ μόνον μὲ τὰ ἀσπρόρουχα, τὰ

ὁποῖα μόνη ὕφανε καὶ ἔραψε καὶ ἐκέντησε κόρη τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, ἡ ὑπανδρευομένη μὲ τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον οἱ γονεῖς τῆς ἐξέλεξαν δι' αὐτήν, σήμερον μένει γεροντοκόρη, καταδικάζουσα εἰς ἀγαμίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς της, οἱ ὁποῖοι οφείλουν νὰ στερηθοῦν τῆς θεμιτῆς καὶ νομίμου εὐτυχίας τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, διότι δὲν δύναται νὰ νυμφευθῇ μὲ ἄνδρα τῶν ἰδικῶν τῆς ἀξιώσεων.

Πόσαι γυναῖκες τρέφουν σήμερον μὲ τὸ μητρικὸν τῶν γάλα τὰ παιδιὰ των εἰς τὰς μεγαλοπόλεις; Πόσαι ἀνατρέφουν αὐτά, ὡς ὀφείλουν νὰ ἀνατρέφονται Ἑλληνοπόντιδες καὶ Ἑλληνίδες; Πόσαι πρωτοθάμβιοι πτυχιούχοι ἀγνοοῦν ἀγράψουκα καλὰ-καλὰ, μίαν ἀπλὴν ἔκθεσιν εἰς τὸν ὑπουργόν των; Πόσαι χάνονται εἰς τὸ πέλαγος τῶν κλασικῶν συγγραφέων καὶ μαοῖνονται πρόωρα ἀπὸ τῆς ἀσχοπῆς πνευματικῆς καταπόνησιν; Πόσαι ἐξευτελιζοῦνται, ζητοῦσαι βραδύτερον θέσιν θαλαμηπόλου, διότι ὡς διδασκάλισσκι δὲν κερδίζουν οὔτε τὸ ψωμί των; Πόσαι ἐργάτιδες δὲν χάνονται τὴν νύκτα κρατούμεναι εἰς νυκτέρια καὶ διαιτώμεναι ὑπὸ ἀβιώτους κοινωνικοὺς ἔθρους; Πόσα μικρὰ δὲν ἀποθνήσκουν ἄδικα, διότι ἡ μητέρα, ἡ ὁποία ἐξεφύλλισε τὸν Πλάτωνα, ἀγνοεῖ τοὺς στοιχειώδεις ἔθρους τῆς οἰκικῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς πρὸς τὰ μικρὰ ὀφειλομένης περιθάλψεως καὶ κανονικῆς διαίτης; Πόσοι ἄνδρες δὲν βλέπουν καταστρεφόμενα τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς των, διότι ἡ κυρία ἀγνοεῖ τὸ στοιχειωδέστερον τῶν οἰκονομικῶν καθηκόντων της, τὸν καταρτισμὸν προϋπολογισμοῦ ἐξόδων ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἔσοδα καὶ διότι οἱ λογαριασμοὶ της πρὸς τὴν μοδίστραν εἶναι πολὺ μεγαλύτεροι τῶν ὅσων ὀφείλει νὰ διαθέτῃ δι' ὅλα τοῦ οἴκου της τὰ ἔσοδα; Πόσον χροῖμα δὲν μᾶς ὑπεξαιροῦν ἐπιτηδείως οἱ ξένοι, διότι αἱ ράπτριαι των καὶ αἱ πιλοποιοὶ των καὶ αἱ ἀνθοποιοὶ των, καὶ αἱ τῶν κοσμητικῶν τεχνῶν των ἐργάτιδες μορφώνονται εἰδικῶς εἰς ὅλας αὐτάς τὰς γυναικείας τέχνας, αἱ ὁποῖαι ἀπτελοῦν τὸν μέγιστον παράγοντα τῆς βιομηχανικῆς ἀκμῆς των καὶ τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ πλούτου των;

Τὸ νὰ ζητήσωμεν λοιπὸν, συνενούμεναι ὅλας αἱ δυνάμεις νὰ πράξωμεν τοῦτο, νὰ μεταβάλωμεν τὸ καθεστῶς αὐτό, σύμφωνα μὲ τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας καὶ τὰς κοινωνικὰς συνθήκας καὶ τὰ ἐθνικὰ μᾶς ἰδεώδη καὶ τὴν οἰκονομικὴν μας βελτίωσιν, πράττομεν μέγα τι κακόν, πρὸ τοῦ ὁποῖου θορυβοῦν μία ἢ δύο εὐτυχῶς μόνον ἐκ τῶν συστηματικῶν ἐπιτηδείων;

Ἐζητήσωμεν πολιτικὴν χειραφέτησιν;

Καὶ ἐπισημαίνω πάντοτε ὡς φόβητρον κατὰ τῶν πολλῶν, δικαιολογοῦσαι τὴν ἀδικαιολόγητον πολεμικὴν των, τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, τὴν πολιτικὴν τῆς γυναικὸς χειραφέτησιν.

Ἄλλὰ ποῖα δικαιώματα καὶ ποῖαν χειραφέτησιν; Ποῖος ὀμίλησέ ποτε περὶ πολιτικῆς χειραφετήσεως τῆς Ἑλληνίδος; Ὅχι μόνον ἐδῶ, ὅπου ἡ ἀνάπτυξις τῆς γυναικὸς τόσον βραδέως βαίνει, ἀλλ' οὔτε εἰς τὰ δύο συνέδρια, εἰς τὰ ὁποῖα, ἐπισήμως κληθεῖσα, ἀντεπροσώπευσα τὸ φύλον μας ὀμίλησά ποτε περὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων. Εἶπον, λέγω καὶ θὰ λέγω πάντοτε, ἐτι δι' ἡμᾶς τοιοῦτον ζήτημα δὲν δύναται εἶναι νὰ τεθῇ. Καὶ ποῖος μὲ εἶδε ποτὲ ἀπομιμουμένην τὰς ἀνδρογυναϊκῆς, εἴτε κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν, εἴτε κατὰ τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἐκκεντρικότητας; Ἐργαζομένην, ἐγὼ αὐτὴ καὶ ἐκ τῆς

Ἡ γνώμη δύο ὑπουργῶν περὶ τοῦ γυναικείου ζητήματος

Ἦτο ἡμέρα ἐορτῆς ἐπισήμου, τῆς ἐορτῆς τοῦ δημοτικότερου τῶν Ἀγίων· ἐώρταζε καὶ ὁ ἰδικὸς μου οἶκος. Ἐσυλλογιζόμενη ἀκριβῶς τίνος τὴν γνώμην θὰ ἔχω νὰ δημοσιεύσω κατὰ τὴν ἐβδομάδα αὐτή, ὅταν βλέπω εἰσερχόμενον εἰς τὴν μικρὰν μου αἴθουσαν τὸν ὑπουργόν τῶν Ναυτικῶν κ. Ν. Λεβίδην.

Ὁ κ. Λεβίδης εἶναι ἐκ τῶν νέων πολιτικῶν μας ἀνδρῶν, τῶν μᾶλλον ζωηρῶν καὶ δραστηρίων καὶ φιλοπροσῶν, ἐκ τῶν ὑποσχόμενων πολλά, ἐξ ἐκείνων τέλος οἱ ὁποῖοι ἔχουν μέσα των τὸν σπινθῆρα, τὴν δημιουργοῦντα τοὺς ἐξέχοντας πολιτικούς χαρακτῆρας.

Εἶξευρα, ἐτι ἄλλοτε πρὸ ἐτῶν ὁ κ. Ν. Λεβίδης εἶχε γράψει μελέτην τινὰ περὶ Γυναικείας Χειραφετήσεως, ἐν ᾗ ἐφάνετο τασσόμενος μὲ τὰς γνώμας τῶν ὁπαδῶν τῆς γυναικείας ψήφου. Ἔθεσα λοιπὸν ἀμέσως τὸ ζήτημα, λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τοῦ δημοσιεύματός του ἐκείνου.

— Δὲν σὰς ἐρωτῶ, τοῦ εἶπον, ἐὰν ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα πρέπει νὰ διεκδικήσωμεν ψήφον, διότι αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς· ἀλλ' ἐὰν ἡ Ἑλληνὶς πρέπη νὰ ἐπιδοθῇ εἰς βίον πρακτικώτερον καὶ σκοπιμώτερον.

— Φρονῶ ὑπὲρ πάν ἄλλο, μοὶ ἀπήνησεν ὁ κ. Ὑπουργός ἐτι ἔχομεν ἀνάγκην μορρώσεως καλῶν οἰκοδεσποινῶν καὶ μητέρων, ἐτι τόσα ἔτη δουλείας καὶ βαρβαρικῆς κατακτήσεως ἐδημιούργησαν εἰς ἡμᾶς βίον ὅλος διάφορον τοῦ τῶν λοιπῶν πολιτισμένων λαῶν καὶ διὰ τοῦτο πρωτίστως ἔχομεν ἀνάγκην ἰσχυρῶν γυναικείων χαρακτῆρων πρὸς ἀναμόρφωσιν αὐτοῦ τοῦ ἔθνους μας.

— Φρονεῖτε, τῷ εἶπον, ἐτι ἡ σήμερον διδομένη εἰς τὴν γυναῖκα ἀνατροφή ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἀνάγκην; Φρονεῖτε ἐτι ὅπως ἔχει ἡ γυναικεία ἐκπαίδευσις, ἐτι ὅπως κατηρτίσθη ὁ οἰκογενειακὸς μας βίος ἀνταποκρίνεται εἰς ἐν ὅπως ἔδειξε ἐθνικὸν ἰδεώδες;

Φρονεῖτε ἐτι ἡ ὁμοίμορφος παιδεία, ἡ παρεχόμενη ἀδικαικῶς εἰς τὰς θυγατέρας τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ εἰς τὰς πλουσίας δεσποινίδας τῶν αἰθουσῶν δὲν προετοιμάζει διὰ τὸ μέλλον κινδύνους ἠθικοῦ ὀλέθρου καὶ καταστροφῆς;

Ἐν τῷ μεταξύ εἰσηγήθη καὶ ὁ κ. Βάρβογλης Ἰδοὺ εὐκαιρία, εἶπεν ὁ κ. Λεβίδης, νὰ ἰντερβιουάρητε συγχρόνως δύο συναδέλφους.

Ἀρίστη εὐκαιρία. Λοιπὸν ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ζήτημά μας.

— Φρονῶ, ἀπήνησεν ὁ κ. Λεβίδης ἐτι ἡ γυναικεία ἐκπαίδευσις ἔχει ἀνάγκην ριζικῶν μεταρρυθμίσεων, ἐτι ἐν γένει ὁ οἰκογενειακὸς μας βίος δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἐθνικοῦ ἰδεώδους μας. Βεβαίως πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα πρὸς πρόληψιν ἐπιζημιῶν συνεπειῶν.

— Εἶπετε ἐτι ἡ Ἑλληνὶς πρέπη νὰ προπαρσκευασθῇ διὰ τὸν οἶκον. Ἄλλ' ὑποθέσατε ἐτι εἴθε δημοσίως ὑπάλληλος ἢ ἀξιωματικὸς κερδίζων μόνον διακοσίας ἢ τριακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα καὶ ἐτι ἔχετε τέσσαρες ἢ πέντε θυγατέρας, χωρὶς νὰ διαθέτῃτε τίποτε διὰ τὴν προικὰ των. Δὲν νομίζετε ἀναγκαῖον νὰ ἐπιδοθοῦν αὐταὶ εἰς πρακτικὴν τινὰ ἐργασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας νὰ ἐξασφαλίσουν ἴσως τὰ μέσα πρὸς ἀποκατά-

ἐργασίας μου τὸ καλὸν πάντοτε πορισθεῖσα καὶ ὑπὲρ τοῦ καλοῦσιν τελέσσα, ψάλλω καθ' ἡμέραν τὸν ὕμνον τῆς ἐργασίας, καὶ προσπαθῶ δι' ὅλων τῶν δυνάμεων μου, δι' ὅλων τῶν μέσων, ἄτινα διαθέτω, νὰ ἀνοίξω εὐρὸ τὸ στάδιον τῆς ἐργασίας πρὸ τῆς γυναικὸς, νὰ ἐκτείνω τὸν κύκλον τῆς δράσεώς της, νὰ συντελέσω πρὸς περιστολὴν τῆς ὁσημέραι ἐπεκτεινομένης περισσύτερον ἀγαμίας, ἡ ὁποία θὰ μειώσῃ προῖόντος τοῦ χρόνου καὶ αὐτὸν τὸν πληθυσμὸν μας.

Ἀντέταξάν τινες, ἐτι ἡ ἐργαζομένη γυνὴ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιβλέπῃ καλῶς τὸν οἶκόν της. Προκαλῶ οἰκονομικῶς ἐκ τῶν μᾶλλον ἀέργων, αἱ ὁποῖαι ἐξυπνοῦν εἰς τὰς ἐνδεκα τὸ πρῶτ' καὶ ἔχουν τρία ἕως τέσσαρα πρόσωπα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ οἴκου των, νὰ ἀποδείξουν ἐτι ὁ ἰδικὸς μου οἶκος, ὁ ὑπὸ μᾶς καὶ μόνος ὑπηρετῆρας ὑπηρετούμενος ὑστερεῖ κατὰ τι τοῦ ἰδιοῦ των.

Προκαλῶ ἐπίσης οἰκονομικῶς ἐκ τῶν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ οἰκίαικὰ ἀσχολουμένων νὰ συναγωνισθῇ εἰς τὴν μαγειρικὴν μὲ ἐμὲ, ἡ ὁποία ἔζησα καὶ ζῶ γράφουσα.

Ἄλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν πολιτικὴν χειραφέτησιν. Ποῖα ἐνέργειά μου ἐπίσημος ἀπὸ τῆς δεκαετοῦς ἤδη δράσεώς μου ἀποδεικνύει τὰς τοιαύτας ἀρχάς μου; Ἰδοῦσα τὸ Κυριακὸν Σχολεῖον δι' ἐξανθρωπισμὸν καὶ ἠθικοποίησιν τῶν δυστυχῶν ἐργατῶν, αἱ ὁποῖαι ποτὲ των δὲν ἐφοίτησαν εἰς σχολεῖον. Εἶναι τοῦτο δείγμα τάσεως πρὸς πολιτικὴν χειραφέτησιν; Μετέσχον ὡς ἰδρύτρια καὶ με ἔχω ὡς σύμβουλος τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων· εἶναι τοῦτο ἐνδειξις τάσεως πρὸς πολιτικὴν χειραφέτησιν; Μετέσχον ὡς ἰδρύτρια καὶ ἐργάζομαι ὡς γραμματεὺς εἰς τὸ φιλανθρωπικώτατον Ἄσυλον τῶν Ἐργατῶν· εἶναι τοῦτο ἐνδειξις τάσεως πρὸς πολιτικὴν χειραφέτησιν. Εἰργάσθην παρὰ τῷ αἰοδίμῳ Πετρίδῃ καὶ μετ' αὐτοῦ κατ' ἔργον νομοσχέδιον πρὸς ἰδρύσιν ἐπαγγελματικῶν γυναικείων σχολῶν· εἶναι καὶ τοῦτο ἐνδειξις τάσεως πρὸς πολιτικὴν χειραφέτησιν; Καὶ τῶρα ἀκόμη εἰς ὅλας τὰς μετ' ἀνδρῶν περὶ τοῦ γυναικείου ζητήματος συνεντεύξεις μου, ἄς ἐδημοσιεύσω, δὲν ἐπανελάμβανα πάντοτε ἐτι αἱ βλάβαι ἐκείνων εἶναι πολὺ εὐρύτεραι τῶν ἰδικῶν μου; Λοιπὸν αὐτά, μίαν φοράν διὰ πάντα, εἰς ὅλας τὰς Διοτίμας καὶ τὰς ἐπιτηδείας πατριώτιδας, αἱ ὁποῖαι κρύπτονται ὀπισθεν τῶν ψευδῶν αὐτῶν ὀνομάτων.

Μεθ' ὅλα αὐτὰ ἡ Γυναικεία Ἐνωσις εἶναι ἤδη τετελεσμένον γεγονός, προώρισται δὲ νὰ εὐεργετήσῃ ἀληθῶς καὶ τὴν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Τὰ καταρτισθέντα ἐπὶ τοῦ παρόντος τμήματα εἶναι τ' τῆς Οἰκικῆς Οἰκονομίας, τὸ Φιλολογικόν, τὸ Παιδαγωγικόν, τὸ τῆς Οἰκικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Νοσηλευτικῆς, τὸ τῆς Φιλανθρωπίας, τὸ τῶν Γυναικείων Ἐπαγγελματικῶν καὶ Τεχνῶν, τὸ Καλλιτεχνικόν καὶ τὸ Ἐθνικόν.

Μετέχουν τῶν τμημάτων αὐτῶν ὅλας αἱ γυναῖκες, αἱ ὅπως δῆποτε ἐξέχουσαι εἴτε λόγῳ ἐπιστημονικῆς μορφώσεως, εἴτε λόγῳ δράσεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας. Τὰ προγράμματα τῶν τμημάτων τούτων μελετῶνται καὶ συζητοῦνται τακτικῶς, ἐλπίζω δὲ εἰς τὴν προσεχῆ μου νὰ δυνηθῶ νὰ σοὶ μεταδώσω τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σχετικῶν μελετῶν ὅλων τῶν τμημάτων.

στασις ἢ συντήρησίν των ὅταν ὁ θάνατος τοῦ πατρὸς τὰς στερήσῃ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου ;

— Βεβαιότατα, λέγει ὁ κ. Λεβίδης καὶ ὁ κ. Βάρβογλης προσθέτει: "Ἄς γείνου διδασκάλισσαι.

— Ἄλλὰ, εἶπον ἐγὼ, δὲν νομίζετε ὅτι ἐν ὄλκι αἰτῶν πτωχῶν ὑπαλλήλων κόραϊ γείνου διδασκάλισσαι, τότε θὰ πρέπη νὰ δημιουργηθοῦν καὶ χιλιάδες σχολείων διὰ νὰ δώσου ἐργασίαν εἰς ὄλον αὐτὸν τὸν διδασκαλικὸν πληθυσμὸν; Δὲν νομίζετε ὅτι αἱ γυναικεῖαι τέχναι καὶ ἡ γυναικεῖα βιομηχανία εἶναι ἐντελῶς παρημελημέναι, ὅτι ἡ γυνὴ ἠδύνατο νὰ γείνη ἄριστη τεχνίτις, καὶ καλὴ διπλογράφος καὶ καλὴ ὑπάλληλος ἐμπορικῆς καταστάματος γυναικείων εἰδῶν ;

— Φοβοῦμαι τὴν συγχρότισιν τῶν ἀνδρῶν μετὰ τῶν γυναικῶν, ὅταν μάλιστα αὐταὶ εἶναι νέαι καὶ ὠραῖαι, ἀπήντησεν ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός.

— Καὶ δὲν φοβεῖσθε τὴν συγχρότισιν αὐτὴν διὰ τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ τοὺς ἀγροὺς παρὰ τὸ πλεῖστον ;

Ὁ κ. Βάρβογλης δὲν εἶχε τίποτε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν παρατήρησίν μου αὐτὴν. Συμβαινόν ἐκεῖ πράγματα ἔκτροπα; προσέθεσα. Καὶ δὲν εἶναι ἀγνότερα καὶ ἠθικώτερα τὰ ἦθη τῶν χωρικῶν μας γυναικῶν μᾶλλον ἢ τῶν γυναικῶν τῶν πόλεων ;

— Βεβαιότατα.

— Ὡστε, εἶπον καὶ πρὸς τοὺς δύο, ἐννοεῖτε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιδόσεως τῆς γυναικῆς εἰς γυναικεῖας τέχναις καὶ ἐπαγγέλματα ; Καὶ θὰ ὑποστηρίξητε τὸ νομοσχέδιον τῆς συστάσεως καὶ ἐν Ἑλλάδι γυναικείων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, εὐεργετοῦντες ἀκριβῶς τὰς λαϊκὰς τάξεις, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ φροντίξῃ πᾶς πολιτευόμενος, πονῶν τὸν τόπον του ;

Καὶ οἱ δύο ὑπουργοὶ μοὶ ὑπεσχέθησαν οὕτω ἐπισήμως τὴν σύμπραξίν των εἰς ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ γυναικείων ἐπαγγελματικῶν σχολείων νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον θὰ σώσῃ τὸν τόπον μας ἀπὸ μίαν τρομερὰν πλῆγην, τὸν πανδιδασκαλισμὸν τοῦ φύλου μας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΘΟΥΣ

Εἰς τὴν ἄκρην ἐνὸς τάφου, ἔνα ἄνθος λυπημένον
Μοναχό, λησμορηνμένον,
Τὸ κουνούσε ὁ ἀέρας, πότε' ἐδῶ, πότε' ἐκεῖ,
Καὶ σὲ κάθε κούνημά του,
Τὰ εὐλύγιστα κλωνιά του,
Εἰς τὰ σίδηρα ἀγγίξαν, ἢ στὴν πέτρα τὴν ψυχρή !
Νὰ καὶ μία πεταλούδα, ἐλαφρὴ, τρελλὴ καὶ νέα,
Σὰν τὴν "Ἀνοιξὶ ὠραία"
Τριγυρρίζει ἐκεῖ πέρα, μὲ θαρρῆτις πῶς θὰ σταθῇ . .
Μὲν, τινάττει τὰ φτερά της,
Σκύπτει, βλέπει ἐμπροστά της,
Τὸ λουλούδι κρεμασμένον, στὸ χλωρὸν τοῦ τὸ κλωνί.
Καὶ τῷ λέγει Ἐπιτάττει εἶσαι, πὲς με, τόσο λυπημένον,
"Ἄνθος μουσχομυρηνμένον ;
"Γύρω σου ἡ φύσις λάμπει, καὶ ὁ οὐρανὸς γελᾷ . .
"Στὰ λουλούδια τώρα φέρει
"Τὴν ὄρωσά τὸ καλοκαίρι,
"Σήκω, κύτταξε τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου τὴν φαειρά !"

Καὶ ἐκεῖτο ἀπεκρίθη: « Ἐρωτᾷς καὶ σὲ καυμένη
« Πεταλούδα ζηλεμένη,
« Κι' ἀπορεῖς ὅταν μὲ βλέπῃς τόσο μελαγχολικόν,
« Καὶ δὲν βλέπεις πῶχω στρώμα,
« Τὸ πικρὸ τοῦ τάφου χῶμα,
« Καὶ μερόνυχτα μὲ βρέχουν μὲ δακρῶν ποταμῶν ;
« Ὅταν τ' ἄλλα τὰ λουλούδια, γλυκερὰ ἀδρα τανουρίζει
« Καὶ ἀγάλα ψιθυρίζει
« Τὰ τραγούδια τῆς ἀγάπης, τῆς καρδίας τοῦς παλμοὺς
« Τί' ἀκούω, τί μουγκρίζει,
« Ὁ βορρῆς ὅταν σφυρίζει,
« Τὰ παράπονα, τοὺς θρήνους καὶ τοὺς ἀναστεναγμοὺς !
« Ἄκουσέ με πεταλούδα, κι' ἐγὼ εἶχα ἴστην ζωὴ μου
« Τὴν χρυσοῦ τὴν ἐποχὴ μου !
« Δύο χέρια μὲ φυτεύσαν σὲ μὲν γλάστρα μὲν φορὰ . .
« Κάθε βράδυ μὲ τ' ἀστέρια,
« Τ' ἀπαλὰ ἐκεῖνα χέρια
« Μὲ ποτίζανε, μὲ πλάταν, μὲ κλαδεύανε συχνά.
« Εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἔχει, ἔνας τὸ πιστό του ταίρι,
« Ἄλλος ἔχει, ἔν' ἀστέρη
« Ποῦ στὴν θάλασσα, ἴσους βράχους, ἴσους κρημνοὺς τὸν ὀδηγεῖ.
« Ἄλλος ἔχει ἴσὸ πλεῦρό του
« Τὸν πιστὸν τὸν ἀγγελοῦ του.
« Κι' ἐγὼ εἶχα μὲν κόρη, ἔταν ἄγγελος ἴστην γῆ !
« Ποία ἦτο ; Δὲν ἠξεύρω τούτο μόνον ἐνθυμούμαι
« Ὅταν μόνον συλλογοῦμαι . .
« Ὅτι εἶχε δύο μάτια, ὁσὴν τὸν οὐρανὸ γλαυκά
« Καὶ πετοῦσαν ἴσὰ πλευρὰ της,
« Ἐσπλεγμένα τὰ μαλλιά της,
« Ὅπου ἦταν ὁσὴν τοῦ ἡλίου τὴν ἀχρῖνα χρυσοπά !
« Ἦμουν εὐτυχισμένον, ὅταν ἔθαλλα μαζὴ της.
« Ὅταν ἡ γλυκερὰ φωνὴ της,
« Μὲ τ' ἀγέρι ποῦ φυσοῦσε, μὲ τανουρίζει συχνά . .
« Καὶ μὲ τὸ μεϊδιάμα της,
« Μ' ἔνα νεῦμα, μὲ ματὰ της
« Ζούσα κι' ἦταν ὁ κόσμος, ὅλο γέλοισα καὶ χαρά ! !
« Κακὴ Μοῖρά μου ! Φυσοῦσε, ὁ ἀέρας ἔνα βράδυ
« Μὲσ' τὸ μαῦρο τὸ σκοτάδι,
« Καὶ λυγοῦσε καὶ κτυποῦσε τὰ κλωνιά μου τὰ λεπτά !
« Μὰ δὲν φάνηκε ἐμπρός μου,
« Ὁ πιστὸς ὁ ἀγγελός μου,
« Ποῦ μ' ἐπότιζε, μ' ἀγάπα καὶ μὲ ἔβλεπε γλυκά !
« Πέρασαν πολλὰς ἡμέρας κι' ἦμουν ἔρημο καὶ ξένο
« Μὲσ' τὴν γλάστρα ἀφιμένον
« Τὰ κλωνιά μου ἔνα ἔνα ἔγερναν λυπητέρᾳ . .
— Τί νὰ ἔγινε, Ἐκεῖνη ; —
« Ἐρωτοῦσα τὴν Σελιήνη,
« Ὅταν ἔτρεχε ὁσὴν φλόγα μὲσ' τὰ ρέθη τὰ πυκνά.
« Τί νὰ ἔγινε ; Θεὸ μου, τὸ ἀγγελικὸ της σῶμα,
« Ἦδρε μνήμα, ἦδρε στρώμα
« Εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν κάμπο ποῦ κοιμοῦνται οἱ νεκροί,
« Κι' ἡ ἴσπερὴν διαταγὴ της,
« Ἦταν νὰ ταφῇ μαζὴ της,
« Τὸ φτωχὸ φυτό ἐκεῖτο ποῦ ἀγάπησε ἴστην γῆ !
« Ὡ θεὸ μου, τ' ἀποθάνῃ τὸ γλυκὸ μου ἀγγελοῦδι
« Ποῦ τὸ πρῶτό μου λουλούδι,
« Ἐστὰ χρυσάφια μαλλιά του ἔχωμε τὰ μαλακά ;
« Τώρα πλέον, ἄν ἀνθήσῃ
« Ἐνα ἄνθος θὰ μαθήσῃ,
« Εἰς αὐτὴν τὴν κρῦα πέτρα ποῦ ἀκούει καὶ σωπᾷ !

« Πεταλούδα, σὲ τί θέλεις, τί ζητεῖς μὲσ' τὰ μνημεῖα,
« Στῶν νεκρῶν τὴν κατοικία ;
« Φεῦγα, πήγαινε ἴσους κάμπους, ποῦ τὰ λουλούδια γελοῦν . .
« Ἐκεῖ ὅπου τραγουδοῦνε . .
« Καὶ τὰ γέλοισα ἀντηχοῦνε.
« Ἐδῶ, ὅλοι ἠουχάζουν κι' οἱ νεκροὶ δὲν ὀμιλοῦν ! . . »
Καὶ ἡ πεταλούδα εἶπε: — « Πτωχὸ ἄνθος, σὲ λυποῦμαι
« Καὶ τὴν Μοῖρα καταροῦμαι,
« Ποῦ σὲ ἔδεσε μὲ ρίζα, μὲσ' τὸ χῶμα τὸ σκληρό !
« Ὡ εὐνοϊκὴ μου τύχη !
« Ὅπου θέλω, κι' ὅπου τύχη
« Μένω, φεύγω, ἢ καθίζω, ἢ πλανῶμαι, ἢ πετῶ ! ! »

Εὐφροσύνη Σύδη

Ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας τῆς Ἰσαβέλλας Θεοτόκη

Βενετία 10 Νοεμβρίου 1804

Πρὸς τὸν Ἀντώνιον Κανόδαν

Ἐνῷ ὀφείλω νὰ σὰς ἀποδώσω μυρίας καὶ μυρίας εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν, ἣς ἠξιώσατε τοὺς παρ' ἐμοῦ συσταθέντας κυρίου Πιέρρη, προσθέτω ἔτι ὑπὲρ αὐτῶν τὰς θερμότητάς μου παρακλήσεις. Οἱ δύο οὗτοι εὐγενεῖς Κερκυραῖοι, ἐξαιρέτου οἰκογενείας, διαμένουν εἰς Ρώμην, ἔνα μελετωσὶ τὰς ὠραίας τέχναις καὶ τὸ ζῶν αὐτῶν καύχημα, τὸν φίλον μου Κανόδαν.

Ἐσο ὑγιής, καλέ μου φίλε, διατήρησον σεαυτὸν ἐπὶ μακρῶν καὶ διὰ τοὺς φίλους σου καὶ διὰ τὴν τιμὴν τῆς Ἰταλίας. Ὁ ἱππότης Πινδεμόντης, τοῦ ὁποίου θὰ ἔχῃς ἴδει τὴν ὠραίαν τραγωδίαν, σὲ χαιρετᾷ, καὶ ἐγὼ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ πιστεῦς πάντοτε φίλην, θυμάστριαν καὶ ἀφωσιωμένην

Ἰσαβέλλαν Θεοτόκη — Ἀλμπέρτην

Βενετία 20 Ἀπριλίου 1805

Πρὸς τὸν Ἀντώνιον Κανόδαν

Πολύτιμη φίλε,
Ἐμπνέετε, πολυτιμώτατε μου φίλε, εἰς τοὺς συμπατριώτας μου τὸν διάπυρον πόθον νὰ ἐπιδοθῶν εἰς τὸ στάδιον, εἰς τὸ ὅποιον τάσσεσθε σεις σήμερον μοναδικὸς καὶ ὑπέροχος. Οἱ γονεῖς φιλοπροδῶου τινὸς ὑμοσθνοῦς μου νέου, τοῦ Παύλου Προσαλέντη, ἐπιθυμοῦν νὰ τον συστήσω πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐγὼ πράττω τούτο μὲ τὴν εὐχρηστίαν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι πάντοτε, βοηθοῦσα τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ σπουδάσουν. Καὶ μετὰ τὸσον μείζονος εὐχαριστήσεως ἀπευθύνομαι πρὸς ὑμᾶς, τὸν ἀγαπῶντα, προστατεύοντα καὶ διδάσκοντα ὄλους, ὅσοι θέλουν νὰ μυηθοῦν εἰς τὸ ὠραῖον στάδιον, τὸ ὅποιον πρὸς μεγάλην τιμὴν τῆς Ἰταλίας μας διητύσατε τόσον νικηφόρως. Ἐθαύμασα μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως τὸ νέον σας σχέδιον τοῦ μανιώδους Ἡρακλέους καὶ τὸ ἐθύμασξ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Καισαρότη μας, ὅστις εἶνε πολὺ εὐαίσθητος διὰ τὴν ἀφιέρωσίν σας πρὸς αὐτόν. Ὁ χαρακτήρ τοῦ Ἡρακλέους εἶναι ὑπερόχου μεγαλείου καὶ τὸ πᾶν ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ ἐμπνέει φόβον καὶ πένθος. Φαίνεται ὅτι ἠθελήσαξ, ὑπερηθῶν τὰς ἀτελείας τῆς γραφικῆς, ἦτις μίαν μόνην στιγμὴν ἀπεικονίζει, νὰ πλησιάσῃς διὰ τῆς εἰκόνας αὐτῆς τὸ περιγραφικὸν ὕψος τῆς ποιήσεως, ἀναπαρίστων τὰς ἀλλεπαλλήλους στάσεις τῶν ἀτυχῶν αὐτῶν νεκρίσκων.
Ἰγίαινε, ἔξοχε Κανόδα κτλ.

Ἰσαβέλλα Ἀλμπέρτην — Θεοτόκη

Τὰς περὶ φιλολογίας ιδέας τῆς Ἰσαβέλλας Θεοτόκη πιστοποιεῖ ἡ κάτωθι ἐπιστολὴ τῆς, ἣν βραδύτερον γράφει πρὸς τὸν συμπολίτην τῆς Μάριον Πιέρρη.

Βενετία 13 Ἰουνίου 1828

Πρὸς τὸν Μάριον Πιέρρη

Ὁ νέος κ. Guessellin δὲν ἠδύνατο νὰ γείνη δεκτὸς παρ' ἐμοῦ εὐμενέστερον ἢ παρουσιάζων μοι τὸ γραμματάκι σας. Καὶ εἰς αὐτὸ καὶ εἰς ἐκείνον ἐπέδειξα γελαστὸν πρόσωπον καὶ σὰς εὐχαριστώ, διότι ἐκεῖνος ὡς καὶ αὐτὸ μοὶ προῦξένησαν ἴσην εὐχαριστίαν. Ὁ κ. Guessellin λυπεῖται, διότι δὲν δύναται νὰ μείνῃ μαζὴ μας, περισσότερον ἀπὸ ἔνα μῆνα. Τούτο φαίνεται εἰς ἡμᾶς μακρότατον χρονικὸν διάστημα, συνεπισημένοι ὡς εἰμεθα εἰς τὰς διαβατικὰς

μόνον παρελάσεις, ἢ μᾶλλον τὰς ἀποτόμους ἐμφανίσεις καὶ δραπετεῦσεις τῶν Ἄγγλων, οἱ ὁποῖοι βλέπουσιν χωρὶς νὰ παρατηροῦν, τρέχουσιν χωρὶς νὰ σταματοῦν καὶ ἀντὶ νὰ συμβουλεύονται κάποιον χριστιανόν, ὁ ὁποῖος νὰ ἠξεύρῃ νὰ βλέπῃ καὶ ἀντικαθίσταται, γράφουν κάθε ἐσπέραν τὸ ἡμερολόγιόν των κα τακτοποιοῦν τὰς συγκεχυμένας τῆς ἡμέρας ἐντυπώσεις των, βοηθοῦμενοι ἀπὸ τοὺς λεγομένους ὑπὲρ τῆς ἀγορᾶς, τοὺς ὁποῖους ὁ Ἀλφίερης ὀνομάζει πολὺ ὀρθῶς ὑπηρέτας χωρὶς ἀγορᾶν καὶ περὶ τῶν ὁποίων συχνὰ δύναται τις νὰ εἴπῃ τὸ γνωστὸν λόγιον: Κατὰ τὸν κὺρ Μανώλη καὶ τὰ κὸπέλια τοῦ. Ἐντεθῆν τὰ γέλοισα αὐτὰ ἡμερολόγια, ταξείδια, λευκώματα καὶ ἄλλα γραφολογήματα, τὰ ὁποῖα βλέπομεν μὲ περισσότερον βεβαιῶς πείσμα παρὰ ἐντροπήν, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα μᾶς παρουσιάζεται μία φανταστικὴ Ἰταλία ἣν ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν διόλου. Καὶ οἱ κύριοι οὗτοι συμπληροῦν τὸ ἔργον των, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τοὺς ψάλλοντας τὸν Τάσσον Γονδολιέρους. Ἄλλοιόμονον! Διὰ τούτου τοὺς ἀκούετε νὰ φωνάζουν, εὐθὺς ὡς φθάσουν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον: « Μίαν γόνδολαν μὲ δύο γονδολιέρους, οἱ ὁποῖοι νὰ τραγουδοῦν τὸν Τάσσον ».

Ἀνέγνωσα μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως τὸ ὠραῖόν σας νεκρολογικὸν ἄρθρον τοῦ πτωχοῦ μας Guilford καὶ διένειμα τὰ ἀντίτυπα αὐτοῦ εἰς τὰς οἰκείας των διευθύνσεις. Θὰ ἠδύναμην καὶ ἐγὼ νὰ σὰς παράσχω χαριτωμένην τινὰ λεπτομέρειαν τῆς πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἀφοσιώσεώς του. Ἦμην εἰς ἐν καφενεῖον τὴν πρώτην φορᾶν, καθ' ἣν τὸν εἶδον καὶ μὲ εἶδε, καὶ μαθὼν ἐκεῖ ὅτι ἦμην Ἑλληνίς, πρὸ ὀλίγου ἀφίχθεσθαι ἀπὸ τὴν κλασικὴν αὐτὴν γῆν, ἐρρίθη εἰς τὰ γόνατά μου, ἔτοιμος νὰ μοὶ προσφέρῃ τὴν λατρίαν του, — φαντάζεσθε μὲ πόσῃ ἐκπληξίν μου. — Ὁ ἱππόλυτος ἦτο ἐδῶ δι' ἔνα ὄλον μῆνα καὶ ἐπειδὴ τὴν φορᾶν αὐτὴν ἦλθεν ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς φίλους του, κατῆρξεν ἰσοφιλίαστέρος, — ἀν τούτο εἶναι δυνατόν — ἀπὸ τὴν ἄλλην φορᾶν τῆς ἐπισήμου ἀφιξείως του διὰ τὸ Ἰνστιτοῦτον. Ἦμπορετε νὰ ἐννοήσῃτε τί σκέπτεται διὰ τοὺς ρομαντικὸς παραλογισμοὺς καὶ ἐὰν ἦσθε ἐδῶ, ἢ φωνή σας θὰ ἠνοῦτο μετὰ τῆς ἰδικῆς μας διὰ νὰ οἰκτιρῇ τὴν πνευματικὴν παραζάλην τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Μανθάνω μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ φέρετε εἰς φῶς διάφορα ἔργα σας, τῶν ὁποίων τὸ ὀλιγώτερον, ὡς νομίζω, πολύτιμον δὲν θὰ εἶναι ἐκείνο διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κεραινοσολήσῃ τὰς νέας θεωρίας. Ἐὰν ὅλοι οἱ μὲ πραγματικὴν ἀξίαν ἄνθρωποι συνεφώνουν καὶ ἔλεγον τὴν γνώμην των, ὁ χεῖμαρρος ἦθλε σταματήσῃ, καὶ θὰ ἀνέτελλε, τοῦλάχιστον διὰ τὴν φιλολογίαν, ἡμέρα λαμπροτέρη διὰ τὴν πτωχὴν Ἰταλίαν. Βλέπετε ὅτι ἡ ἐπιθυμία μου νὰ συνομιλῶ μαζὴ σας μὲ ἔκαμε νὰ ὑπερβῶ τὰ ὅρια τῆς ἐπιστολογραφίας. Σὰς χαιρετῶ λοιπὸν καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ κάμετε τρόπον, ὥστε νὰ μὴ εἶμαι μετὰ τῶν τελευταίων, οἱ ὁποῖοι θὰ θαυμάσων τὰ νέα ἔργα σας. Ὁ Giuseppino εὐτυχῆς, διότι τὸν ἐνθυμείσθε, σὰς χαιρετᾷ μετ' ἀγάπης !

Ἰσαβέλλα

Ἐκ τοῦ 4ου τεύχους τῆς Ἱστορίας τῶν Συγχρόνων Ἑλληνίδων

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΔΥΟ ΝΕΚΡΩΝ

I

— Ἐρχεσαι λοιπὸν νὰ μ' ἀποχαιρετήσῃς ;
— Νὰ σοὶ εἶπω ἀπλῶς αὐ τοιοῖτ, διότι δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ κλεισθῶ ἐκεῖ πολὺν καιρὸν.
— Ἄλλαι μὲν βουλαὶ στρατιώτου, ἄλλα δ' ὑπουργός κελεύει, πτωχὲ μου Γάστω, ἔλεγεν εἰς θελκτικὸς νεανίας εἰς ἔνα ἀξίωματικὸν εὐγενοῦς καὶ ὠραίου ἔξωτερικοῦ.
— Τέλος, ἐπειδὴ θ' ἀπουσιάσω ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐκ Παρισίων, εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ τακτοποιήσω τὰς ὑποθέσεις μου, ἀγαπητέ μοι Ραοῦλ καὶ ἔρχομαι νὰ σοῦ ζητήσω μίαν παράδοξον ἐκδούλευσιν ἔχω μετὰ προσώπου τινὸς ἀλληλογραφίαν, ἣν δὲν δύναμαι νὰ διακόψω. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητον νὰ μὲ νομίζῃ τὸ πρόσωπον τούτο πάντοτε εἰς Παρισίους: ἐθασιόσθην ἐπὶ σοῦ, ἔνα ρίπτῃς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας θὰ σοῦ στέλλω ἐντὸς διπλοῦ φακέλλου ἐκ τῆς ἐπαρχίας: ἐπιθυμῶ νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ φέρουν τὸ γραμματόσημον τῆς πρωτεύουσας.
— Ἰδοὺ ἐν μυστήριον, ὑπερ ἐκθέτει τὴν φήμην τῆς φρονίμου διαγωγῆς σου.

— "Ω! αν εγνωρίζεις την κυρίαν περι τής οποίας πρόκειται. Δύναμαι να σου τήν ονομάσω χωρίς δυσκολίαν· είναι ή κυρία μαρκησία Τράμπλ και άγει τό όγδοηκοστόν έτος τής ηλικίας της.

— Τότε διατί αί προφυλάξεις αύται;

— Είναι ιστορία αρκετά συγκινητική, ήτις θα σέ κάμη να μειδιάσῃς, σέ τόν σκεπτικιστήν και όλίγον άναίσθητον. Έ γνωρίζεις, εξηκολούθησεν ό αξιωματικός, τόν θετόν μου τόν στρατηγόν δέ Χ... ειξεύρεις τί υπήρξε δι' έμέ. Γέρων άγαμος, με ήγάπα ως υιόν και τόν έσεβόμην ως πατέρα· ότε ήτο νεανίας είχεν έμμανώς άγαπήσει τήν μαρκησίαν δέ Τράμπλ. Αί περιστάσεις τούς έχώρισαν και έν έτος μετά τήν άναχώρησίν του, τήν ένύμφευσαν άκουσίως της. Τριάκοντα έτη παρήλθον έκτοτε 'Ημέραν τινά ό θεός μου έλαθεν έπιστολήν εις τό στρατόπεδον τής Πολωνίας, όπου τότε έμάχετο. 'Η έπιστολή ήτο τής φίλης του.

Τό όνομά του προφερθέν κατά τύχην και ένώπιόν της εξήγειρεν έν αύτῃ μακράν και γλυκεϊάν άνάμνησιν· τῷ έγραφεν ότι ήτο χήρα, ήδη δέ μάμμη και ότι άναπολήσασα του φίλου τής νεότητός της μετά συγκινήσεως, έπεθύμησε να διαιμοιράσῃ μετ' αύτου τήν ήδεϊάν συγκίνησιν ήτις είχεν αναθερμάνει τήν γηραιάν καρδίαν της; 'Η έπιστολή αύτη είχε θαυμασίως γραφῆ και είσελθών εις τήν σκηνήν του ό γηραιός στρατιώτης έκλαυσεν εκεί μόνος ως παιδίον επί τῇ άναμνήσει του παλαιού άγνού θερμού έρωτός του. Έκτοτε ή αλληλογραφία δέν διεκόπη ποσώς και τό παρελθόν έτος, όταν ό θεός μου ήσθάνθη τās τελευταίας στιγμάς του, με προσεκάλεσε και μοι είπε: — αδέν θέλω ή γρατιά μου, ή παλαιά μου φίλη να μάθη τόν θάνατόν μου, όν αίσθάνομαι προσεγγίζοντα... Βσιζόμεαι εις σε, τέκνον μου, όπως τήν άπαλλάξῃς τής θλίψεως ταύτης... Είσαι ό έμπιστος όλων των υποθέσεών μου, ό γραφικός χαρακτήρ σου όμοιάζει αρκετά με τόν ιδιόν μου, ώστε δύνασαι να τῇ γραφῃς; χωρίς ή καλή μαρκησία να τό παρατηρήσῃ... "Όταν δέν θα ύπάρχω πλέον, άντικατάστησόν με έντελώς και ή γλυκεϊα αύτη συνήθεις να μη πάυση, εϊμή όταν αί ψυχάί μας ένωθώσιν εκεί επάνω».

Έκράτησα τήν ύπόσχεσιν, ήν έδωκα εις τόν δεύτερον πατέρα μου 'Η κυρία μαρκησία δέν ένόησε τήν άντικατάστασιν, και ιδού φίλε μου, πώς ανταλλάσσω άπαξ τής έβδομάδος έν θερμόν έπιστόλιον μετά μιās γράϊας.

— Ναι! άλλ' ό θάνατος του ώραίου και γενναίου στρατηγού δέν έγένετο πανταχού γνωστός;

— 'Η μαρκησία, άπήνησεν ό νεαρός αξιωματικός, έχει άποσυρῆ εις τās γαίαις της, δέν δέχεται ούδέν, ούδεμίαν έφημερίδα άναγινώσκει και δέν έχει ούδεμίαν σχέσιν μετά του έξω κόσμου, ούδέν λαμβάνει έκτός των έπιστολών άς έγώ τῇ στέλλω. Τό παν μέχρι σήμεραν έβαινε κατ' ευχύν· άλλ' ιδού ότι με μεταθέτουν και φοβούμενος τήν άδεξιότητα και άμέλειαν ύπηρετου τινός εθασίσθην επί τής φιλίας σου, ίνα με ύπηρετήσῃς εις τήν περίστασιν ταύτην χωρίς να με περιπαίξῃς πολύ.

— Τούναντίον, άγαπητέ μοι φίλε, σέβομαι τό υϊκόν αίσθημά σου, εύρίσκω δέ έν παράδοξον και βαθύ θέλητρον εις τήν ιστορίαν ταύτην και δέχομαι τήν παραγγελίαν ήν μοι

έμπιστεύεσαι. 'Αλλά δέν μοι λέγεις, γνωρίζεις τήν σεβασμίαν ταύτην όγδοηκοντούτιδα;

— Δέν τήν γνωρίζω, άλλά σκοπεύω να τήν έπισκεφθώ τώρα, διότι ή έπαυλις της είναι πλησίον του νέου στρατώνος μου, φοβούμαι όμως, διότι τήν φαντάζομαι μίαν θελκτικην μάμμην εξ εκείνων του παλαιού καιρού, τόσο ευειδή υπό τήν λευκήν κόμην της και τήν δαντελλένιν σκουφίτταν όσον και καλοκάχθον. Έκ του πλησίον όμως φαντάσου τό όλως αντίθετον, εάν συμβαίη, πόσον θα μοι κατατρέψῃ τήν γλυκεϊαν ταύτην εικόνα! Λοιπόν ευχαριστώ και καλήν άντάμωσιν.

— Καλήν άντάμωσιν, επανέλαθεν ό φίλος του νεαρού αξιωματικού, ειξευρε όμως ότι ό ένθουσιασμός σου με κάμνει να' άνησυχώ μήπως νυμφευθῃς τήν μάμμην σου!

Και άπεχωρίσθησαν γελῶντες. 'Επί δύο μήνας ό λοχαγός δέ Χ... ήτο εις τήν πρωτεύουσιν τής Σ... και ήσθάνετο υπερβολικην άνίαν. 'Ημέραν τινά έπιστρέφων έκ των κτημάτων ενός φίλου του όπου ένκυνήγουν, περιπλανηθείς εύρέθη πρό μιās ώραιας κοιλάδος, μεταξύ δύο λόφων επί των ίπείων άνυψούντο γιγάντειοι λευκαί. 'Ο νεανίας, θαυμάζων τήν άγρίαν ταύτην φύσιν, έφθασε πρό άδένδρου τινός μέρους, περιβρεχομένου από ρυάκιον με λάμπον και κρυσταλλώδες ύδωρ· εκεί που ύψούτο καλύβη άγροτική άχυροσκεπής, περικυκλωμένη έκ πλουσίον κυψελών. Αίφνης παρετήρησε νεανίδα καθημένην επί ενός κορμού δένδρου και πρό εύτελους τραπεζίας, τρώγουσαν τεμάχιον μέλανος άρτου μετά κηρήθρας χρυσίζοντος μέλιτος. 'Ο Γάστων έστηκαταθελγμένος. 'Η άγνωστος είχε τās χαρακτηριστικά λεπτά και ώραία, βόστρυχοι ξανθής κόμης εξήρχοντο υπό μικρόν και κομψότατον πύλον· ή άμαζών είχε σώμα λεπτόν και εύκαμπτον, παράστημα αυτοκρατορίας και μαγική χάρις έκάλλυε τό θελκτικόν της πρόσωπον.

Εις βημάτων τινών άπόστασιν ίστατο ύπηρετης κρατών τούς ίππους. 'Ο λοχαγός άκίνητος έθαύμαζε τήν χαρίεσσαν ταύτην εικόνα, ότε αίφνης ό ίππος ήνωρθώθη επί των όπισθίων ποδών με χρεμετισμόν πόνου. Σμήνος μελισσών τόν περιεκύκλουν. 'Η νεανίς ήγειρε τούς οφθαλμούς. — Μη κινησθε, κύριε, εκράυγασε ζωηρώς. Μπάριμπα Βικέντιε! Μπάριμπα Βικέντιε έλθε!

Είς γέρων έφάνη επί του ούδου τής θύρας τής καλύβης. 'Αλλά κατὰ τήν αύτην στιγμήν ό ίππος, παροξυνθείς έκ των φοβερών κέντρων των μελισσών, έκαμε έν άπότομον κίνημα και έρριψε τόν άναβάτην επί του εδάφους.

II

— Είστε βέβαιος ότι δέν ύπάρχει κίνδυνος ιατρέ; — Βέβαιος και υπερβέβαιος, ή βιαίως προζενηθεϊσα πληγή έπέφερε τήν λιποθυμίαν άλλ' αύριον ό τραυματίας θα έγερῆθῃ και μετά δύο ήμέρας θα έπιστρέψῃ εις τό σύνταγμα του.

— Βλέπεις καλώς, Καικιλία, ότι ήτο άνωφελές να φροντίσῃς δι' αυτό τό παιδίον· άνωφελές όσον και άπρεπές, είπεν ή πλησίον τής ώραιας δεσποινίδος ίσταμένη γηραιά κυρία.

— Συγγνώμη, θεία μου, άλλ ή φιλανθρωπία πρό παντός...

— "Αλλως τε, κυρία, άπεκρίθη ό ιατρός, ή κατάσταση σου νεανίου τούτου αν και πολύ όλίγον σοβαρά άπήτει περιποιησεις άς δέν ήδύνατο να εύρη εις τήν καλύβην του γέροντος

ώστε ή δεσποινίς Καικιλία είχε δίκαιον να τόν μεταφέρῃ έδω εις τήν έπαυλιν σας ως τήν πλησιεστέραν

— 'Αδιάφορον, επανέλαθεν ή γραία, δέν ειξεύρει τίνα φιλοξενεί.

— Ένα Γάλλον αξιωματικόν, θεία μου· τούτο άρκει!

— Τούτο άρκει!... είναι τουλάχιστον ευγενής;

— Μα τόν Ουρανόν, κυρία, διέκοψεν ό δόκτωρ ταχέως τήν ώργισμένην τής νεανίδος άπάντησιν, ό καλός Σαμαρίτης δέν άνησυχεί δια τόν βαθμόν τής ευγενείας του δυστυχούς, όν έβούθει.

'Ο τραυματίας μετ' όλην τήν κατάσταση τής αδυναμίας, έν ή ήτο βυθισμένος ήκουε τās πάντα και ύπέφερε φρικωδώς, μη δύναμενος να λάβῃ μέρος, καιτοι είχεν αναλάβει τās αίσθησεις του, διότι έμμενεν έτι ναρκωμένος χωρίς να κινήται και να όμιλῃ. Τά πρόσωπα, τās όποιαι τόν περιεκύκλουν ήσαν παχύς άνήρ με ύπεραιμικην φυσιογνωμίαν, όστις έτακτοποίη έντός σακκιδίου τās χειρουργικά εργαλεία του, ό ιατρός, γραία κυρία με στρυπνόν πρόσωπον και τέλος ή ώραία άμαζών. Και ό λοχαγός ήσθάνετο άνέκφραστον ήδονήν, άκούων τήν μελωδικήν αύτην φωνήν να τόν υπερασπίζεται μετά τήσης θερμότητος.

— Πόσον είναι ώχρός! είπεν αύτη

— Διάβολε! μά άπόλεσε τόσο αίμα έκ τής όπῃς της κεφαλῃς.

'Αδιάφορον είναι εύτυχῃς του έφωνάξατε τόν μάριμπα Βικέντιον, άλλως αί μέλισσαι θα τόν εκέντρωνον αρκετά.

— Έχω εκατοντάκις είπει ότι ώφειλον να εκδιώξωσι τόν γέροντα αυτόν τρελλόν με τās κυψέλας του.

— Δησμονεϊτε, θεία μου, ότι ό μάριμπα Βικέντιος είναι ό άρχαιότερος και πιστότερος ύπηρετης τής οικογενείας μας 'Αγαπᾷ τόν βίον αυτόν, όν μόνος εξέλεξε, διατί να τόν ταράξωμεν;

— Έμπρός, άς ύπάγωμεν, είπεν ό ιατρός ίνα θέση τέρμα εις τήν συνδιάλεξιν, αρκετά όμιλήσαμεν, αφήσατε τόν άσθενῆ μου να κοιμηῆθῃ αν θέλετε να σας κενώσῃ μετ' όλίγον τήν έπαυλιν.

III

Είμαι εις τήν έπαυλιν του Τράμπλ, εκέφθη πάραυτα ό

ΥΠΑΡΕΙΣ ΑΦΑΝΗΣ

Μετά ταυτα αί δύο ταξειδιώτιδες, καθίσασι ήρχισαν, να διηγώνται μετά πολλῃς εύφύας διασκεδαστικās ιστορίας περι των εκδρομών των, των συναντήσεών των και, πᾶν ό,τι δύνανται δύο πνευματώδεις γυναίκες, άρεσκόμεναι εις τās περιγραφάς, να σταχυολογήσωσιν έκ των ταξειδίων των.

Μοι έφάνη ότι ή παρουσία του Γεωργίου καθίστα ζωηρότερον τόν συνήθη τής 'Ιουδίθ χαρακτήρα· αυτός δέ άφ' έτέρου τήν ήκουε μαγευμένος και άπεκρίνετο εις τās εύθύμους τής αδελφῃς μου φλυαρίας μετά γλυκύτητος, ήν δέν είχον εισέτι παρατηρήσει εις αυτόν.

Προσέφερον τό τέϊον και ή 'Ιουδίθ, διηγουμένη άπαύστως, κατεβρόχιζε βουτήγματα και γλυκίσματα. 'Η χάρις της και τό εύθυμον μειδίαμα εύτυχούς νεανίδος με εξέπληττον, ως εάν έβλεπον ταυτα εις αύτην δια πρώτην φοράν, ως ήτο έπίσης ή πρώτη φορά, καθ' ήν ύπέφερα καταφανώς έκ τής παρουσίας της και έδοκίμασα ανακούφισίν τινα ότε αύτη έγκατέλειψε τήν αίθουσαν.

— Πόσον όλίγον σας όμοιάζει ή αδελφή σας, μοι είπεν ό Γεώργιος.

Και παρ' όλων τό γλυκύ ύφος του, ή οδυνηρά έντύπωσίς μου ήύησεν έτι μάλλον.

τραυματίας και ή γραία αύτη ή διεστραμμένη και μεμψίμοιρος, είναι ή σεβαστή μαρκησία, ή οποία εις τās εύφυεις έπιστολάς της έγραφε με τόσο ευμενές και αξιαγάπητον ύφος· και ή καρδία του νεανίου συνεσπίχθη πρό τοιαύτης πλάνης.

'Αλλά ή χαρίεσσα αύτη νεανίς τίς ήτο; και συγκεντρώσας τās άναμνήσεις του ένεθυμήθη ότι πρό πολλού ή γραία είχε γράψει ότι έχει έγγονήν. 'Η άκτινοβόλος τής νεανίδος όπτασίς τόν είχε παράξει και διήλθε τήν νύκτα σφόδρα ταραγμένος, μόνον δέ τήν αύγήν άπεκοιμήθη. Και έν τούτοις άφουπνίσθη ύγιής και ευδιάθετος. Αί όλίγα ώραι του ύπνου αίτινες ήρκεσαν ίνα αναλάβῃ τās δυνάμεις του, τῷ έδωσαν και άλλον ροϋν εις τās ιδέας του, αί όποιαί ήδη υπό τό ρόδιον χρῶμά των τῷ έφάνιντο εξαίρετοι.

Έκτός τούτου, εάν ή μαρκησία δέ Τράμπλ δέν συνεφώνει ποσώς με τήν εικόνα της, ήν ούτος είχε χραχγμένην εις τόν νοϋν του, ή άνεψιά της όμως ύπερέβαινε τήν νέαν κόρην ήν είχεν ονειροπολήσει. Και εις τήν εικοσιπενταετη ηλικίαν ένδικφέρεται τις περισσότερον δια τās προτερήματα μιās νεανίδος ή δια τās έλαττώματα γράϊας γυναικός.

'Όταν ό ιατρός εισήλθεν εύρε τόν άσθενῆ άνυπόμονον να έγερῆθῃ, και ένδυθῆ και εξέληθ.

— Πῶς είσθε αξιωματικέ μου, χθές δέν ήσθε τόσο ίλαρός όταν σας έφερον αίματόφυρτον φίλε μου! ω! ή νεότης! ή νεότης! 'Ιδού τό μέγα φάρμακον!

— Σπεύδω, ιατρέ να έτοιμασθώ, ίνα εκφράσω τās ένθέρμους ευχαριστίας μου δια τήν τόσην βοήθειαν και τās φροντίδας άς μοι παρέσχετε, ύμεις τε και ή κυρία μαρκησία δέ Τράμπλ.

— 'Η μαρκησία δέ Τράμπλ;

— 'Αναμφιβόλως, δέν είμαι έν τῇ οικία της; επανέλαθεν ό αξιωματικός.

— 'Εν τῇ οικία της, έν τῇ οικία της αλλά...

— 'Επιθυμώ, ιατρέ, να τῇ εκφράσω τās έόβη μου.

— Αυτό, νεαρέ μου φίλε, θα είναι αδύνατον. 'Επειδή ή μαρκησία είναι νεκρά πρό ενός έτους...

— 'Αδύνατον! πρό όκτώ ήμερών μοι έγραψε.

'Ο δόκτωρ παρετήρησε τόν πελάτην του άνήτυχος· μήπως κατὰ τήν πτώσιν ό νεανίας άπόλεσε τό λογικόν;

Z'

Πᾶν ό,τι προσηθάνθην επηλήθευσεν! 'Από τής έπαύριον, χωρίς να τό έπιζητήσῃ, χωρίς να τό ποθήσῃ, δια μόνης τής παρουσίας της, ή αδελφή μου έγένετο τό άντικείμενον τής προσοχῃς του Γεωργίου. Τό ήνώθησα παρευθός, αλλά βοηθημένη υπό τής υπερφανεϊας μου δέν άρῆκα να μάθη ούδεις ότι ή 'Ιουδίθ μοι αφήρπαζεν όλίγον κατ' όλίγον έν άγαθόν, όπερ έθεώρουν ιδιόν μου!

Μοι αφήρπασε πράγματι κάτι τι; Πολλάκις ήρώτησα περι τούτου έμαυτήν και τέλος έπίστευσα ότι ή άπάντησις εύρίσκετο έν τῇ μελαγχολικῇ εκείνην στροφή, ήν έμελοποίησεν ό Μασσέν:

«Πράγματι με ήγάπησες; 'Η ήτο μόνον όνειρον;»

'Ο Γεώργιος, είμαι πεπεισμένη, ότι δέν ήνώθησε τό κακόν τό όποιον μοι προζένησε, διότι ό άνήρ δέν θα πιστεύσῃ ποτέ ότι άρκει μία φράσις και έν σφίγγιμον τής χειρός όπως διαταραχῆ ή ήσυχία και ό βίος μερικῶν κορασίων.

Μετά τινα χρόνον, μίαν ώραιάν έσπέραν, όμοίαν πρός τήν παρελθούσαν εκείνην, επί του ίδιου εκείνου έξώστου, όπου μοι ένεφανίσθη ό έρωσ, ό Γεώργιος δέ Σουβίλ με ήρώτησεν ως τήν καλλιτέραν του φίλην, εάν έπίστευα ότι ή αδελφή μου θα τόν ήγάπα και εάν έπρεπε να έλπίζῃ ότι ή περί γάμου πρότασίς του θα έγίνετο δεκτή παρ' αύτης και των γονέων μου.

— Ἀλλὰ τότε ἡ γραῖα αὕτη κυρία; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικός.

— Ἡ κυρία δὲ Γριέκ, ἥτις εἶναι συγγενὴς τῆς δεσποινίδος Καικιλίας καὶ τῆ χρησιμεύει ὡς σύντροφος. Ἡ δὲ δεσποινὶς Καικιλία εἶναι ἡ ἐγγονὴ τῆς μακαρίτιδος μαρκησίας δὲ Τράμπλ.

Ὁ Γάστων εὐρίσκειτο εἰς ζωηρὰν ἀμηχανίαν, ἀλλ' αἶφνης τῷ λέγει: — Ἰατρὲ ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω εἰς τὴν δεσποινίδα δὲ Τράμπλ. Τὸ ὄνομά μου δὲν τῆ εἶναι ἀγνωστον εἶμαι ὁ κόμης Χ.. ἀνεψιὸς τοῦ στρατηγοῦ.

Στιγμάς τινας μετὰ ταῦτα ὁ λοχαγὸς εἰσήγετο εἰς μικρὰν τινα αἴθουσαν, ἡ νεανὶς εὐρίσκειτο ὄρθια πρὸ ἐνὸς γραφείου.

— Δεσποινίς, ἔρχομαι νὰ σὰς εὐχαριστήσω διὰ τὴν γενναίαν φιλοξενίαν σας.

— Εἶμαι εὐτυχής, κύριε, ὅτι ἠδυνήθην νὰ τὴν προσφέρω εἰς τὸν συγγενῆ τοῦ ἀγαπητοτέρου φίλου τῆς μάμμης μου.

— Μικρὰ σιγὴ ἐπεκράτησε.

— Καὶ ὁ στρατηγὸς ὑγιαίνει πάντοτε, ἠρώτησε τέλος ἡ Καικιλία.

— Ὁ θεὸς μου ἀπέθανε τὸ παρελθὸν ἔτος, δεσποινίς, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ὁ ἀξιωματικός.

— Τὸ παρελθὸν ἔτος; ἀλλὰ τίς λοιπὸν;

Ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ γραφείου τῆς ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς ἐπεράτωσε τὴν φράσιν τῆς.

— Συγχωρήσατέ με, δεσποινίς, εἶπεν ὁ ὠραῖος ἀξιωματικός, ὑποκλινόμενος εὐσεβάστως. Ἐξεπλήρουν ὡς καὶ ὑμεῖς αὕτη καθήκον ἱερὸν ἀπαραιτήτων καὶ ἀπαρβίαστον...

Μετὰ τινὰ καιρὸν ὁ κόμης Χ... ὁ νεαρὸς καὶ ὠραῖος λοχαγὸς ἔγραψε πρὸς τὸν φίλον του.

Ἀγαπητέ μοι καὶ παμφίλιτε Ραούλ,

Ἡ πρόρρησίς σου ἐπηγήθευσε, νυμφεύομαι τὴν μάμμη μου

ὦ! οὐδέποτε ἔως τότε εἶχον εἰσέλθει εἰς τὸ μικρὸν μου δωμάτιον μὲ μεγαλειτέραν ἀπελπισίαν ἐν τῇ καρδίᾳ! Εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ὅπου ἔζησα τὰς μόνας ἀτυχεῖς ὥρας τοῦ βίου μου, κατὰ τὰς ἐποικίας ἐγνώρισα διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν τὸν ἔρωτα!

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ Ἰουδιθ ἐδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ Γεωργίου, χαρὶς ἐν τούτοις νὰ αἰσθάνεται δι' αὐτὸν ζωηρὸν αἰσθημα.

Ὅτε ὁ Γεωργίος ἐγένετο μνηστήρ τῆς ἀδελφῆς μου, ἡσθάνθη παράδοξον συναίσθημα. Δὲν ἔκλαιον πλέον τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ ὠραῖον ὄνειρον, ὅπερ αὐτὸς μὲ ἔκαμε νὰ πλάσω καὶ τὸ ὅποιον οὐδέποτε θὰ ἐξαλειφθῆ τῆς μνήμης του.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου ἤκουσα φίλην τινὰ τῆς μητρός μου νὰ λέγῃ χωρὶς νὰ ἴδῃ ὅτι ἰστάμην ἐκεῖ πλησίον:

— Τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι! Πόσον ἄχαρι εἶναι!

— Πολὺ θὰ ἐκπλαγῶ ἂν αὕτη ὑπανδρευθῆ ἀπὸ ἔρωτα! ἀπήντησεν ἡ ἄλλη.

Ἡ ἐξήγησις ὀλοκλήρου τοῦ βίου μου μοι ἐδόθη διὰ τῶν λέξεων τούτων μοι ἐφάνη ὅτι ἤκουσα τὴν καταδίκην μου. Ἦμην ἄχαρις, ὥστε οὐδέποτε θὰ ἠγαπώμην.

Η'.

Δέκα πέντε ἔτη διέρρευσαν ἀπὸ τοῦ γάμου τῆς ἀδελφῆς μου, δέκα δὲ ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς. Ἀπέθανεν εὐτυχιστάτη... Τὴν ἔκλαυσα πολὺ!

Ἀφῆκε τρία τέκνα, δύο υἱοὺς εὐρώστους καὶ ὑγιεῖς καὶ μίαν κόρην ἀδύνατον, λεπτοφυῆ καὶ ὀλίγον ἀσθενικήν· τὸ παιδί δὲ αὐτὸ κατέστη ἡ λατρεία μου.

ἀλλὰ μάθε ὅτι αὕτη εἶναι εἰκοσαετίας καὶ ἔχει τοὺς ὠραϊότερους ὀφθαλμοὺς τοῦ κόσμου Αἰ καρδία, αἵτινες τόσον ἠγαπήθησαν, ἐπύσαν νὰ πάλλωσι σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ εἰς τὴν ἐνθερμον στοργὴν του ὁ εἰς διὰ τὸν ἕτερον, ἔσχεν τὴν αὐτὴν ἐπιροητικὴν προφύλαξιν, τὴν τόσον εὐφριά. Ἐνῶ ἐγὼ ἔγραψον διὰ τὴν θεῖν μου, ἡ δεσποινὶς δὲ Τράμπλ, ἐγγονὴ τῆς μαρκησίας, ἀπήντα ἀντὶ τῆς μακαρίτιδος. Ἀλλὰ κληρονομοῦντες τοὺς δύο προσφιλεῖς νεκροὺς ἐκληρονομήσαμεν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην των· ὁ ὑπερτάφιος ἔρωσ των ἀναθάλλει εἰς τὴν ψυχὴν τῶν τέκνων των.

Σὲ φιλῶ ὁ σὸς
(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Ἀριστέα Ἀγγ. Καλαμά

Π. ΦΑΡΔΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΣ

Εἰς Πειραιᾶ, ἀπέναντι διηδροδρομικοῦ Σταθμοῦ.

Κλίνει ἀγγλικαὶ ὠραιόταται, κλίνει ὀδοιπορικαὶ κατάλληλοι δι' ἐξοχὰς καὶ λουτρά, σομιέ, λίκνα ἀγγλικά παιδικά, κάτοπτρα, ὀξέα διὰ βαφάς. Ὅλα αὐτὰ εἰς τιμὰς ἀνεπιδέκτους συναγωνισμοῦ παρὰ τῷ ἐν Πειραιεῖ κ. Φαρδούλη καὶ Υἱῷ. Δέχεται παραγγελίας καὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ὁ κ. Φωστήρας ὁ διευθυντὴς τοῦ υποδηματοποιείου τῶν Κυριῶν ἐπὶ τριμνηνον σπουδάσας ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἰς τὰ μέγιστα τῶν Παρισίων Ἐργαστῆσι καὶ τελειοποιήσας τὴν δύσκολον τέχνην τῆς ἐφαρμογῆς τῶν υποδημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ἄνετον βᾶδισμα, κατῴρθωσε νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ἀρχαῖον Λόγιον, «καὶ βῆμα ποδὸς καὶ γέλωσ ὀδόντων» κ.τ.λ.

Ποῖα Κυρία ἡ Δεσποινίς, καλαισθητος δὲν θὰ παραγγεῖλη ἐφέτος τὰ υποδήματά της εἰς τὸ τελείως ὀργανωσμένον Ἐργαστῆσιον τῶν Κυριῶν, τὸ ἄνωθεν τοῦ καταστήματος τοῦ κ. Φωστήρα. Ὅτι δῆποτε δέρμα καὶ ὅτι δῆποτε σχῆμα ἂν ζητήσῃ τις, θέλει εὐρεῖ εἰς πλουσιωτάτην συλλογὴν.

Ἡ μικρὰ αὕτη Ἀλίχη μοι ἐξηγεῖ τὸ πεπρωμένον μου· ἔζησα μόνον, ὅπως ἀφοσιωθῶ ἐντελῶς εἰς αὐτὴν καὶ δὲν ἐνέπνευσα ἔρωτα, ὅπως ἀγαπᾶται αὕτη περισσώτερον.

Δύο ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς μου, ὁ γαμβρός μου συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ μὲ νυμφευθῆ, μία δ' ἐκ τῶν συγγενῶν μας ἐχρησίμωσεν ὡς μεσίτης αὐτοῦ. Μὲ ἐξετίμησεν ὡς τὴν καλλιτέραν μητρικῶν διὰ τὰ τέκνα του, ἀλλ' ἐγὼ, μὴ εὐροῦσα τὴν λύσιν ταύτην ἄξιαν ἐμοῦ, ἠρνήθην. Βραδύτερον, νυμφευθεὶς ἐκ δευτέρου, παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὰ δύο ὑγυῖα τέκνα του καὶ μοι ἀφῆκε τὴν Ἀλίχην.

— Ἡ Μάρθα ἐπλάσθη διὰ νὰ εἶναι θεία! Εἶπεν ἡ μήτηρ μου.

Λοιπὸν τὰ πάντα ἔχουσι καλῶς. Ἡ παιδίσκη αὕτη πληροῖ ὀλόκληρον τὸν βίον μου καὶ ἐκ τοῦ μακροῦ ἀνακλίντρου αὐτῆς συμμερίζεται πᾶσαν χαρὰν μου καὶ παρηγορεῖ πᾶσαν θλίψιν μου. Ἀλλὰ εἶναι πολὺ ἀδύνατος καὶ δὲν ὁμοιάζει πρὸς τοὺς προωρισμένους νὰ διαμείνωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Θὰ μοι ἀπομείνη ἄρά γε;

Θ'.

Φεῦ! Μετὰ δύο ἔτη ἡ Ἀλίχη ἀπέθανεν, ἀφήσασα εἰς ἐμὲ ὡς κληρονομίαν τὸ σπέρμα τῆς νόσου της!

Ἦλθεν ἡ σειρά μου νὰ μὴ ἐγκαταλείπω πλέον τὸ ἀνάκλιντρον! Ἦλθεν ἡ σειρά μου νὰ βῆχω νύκτας ὀλοκλήρους! Ἦλθεν ἡ σειρά μου νὰ ἀτενίζω πρὸς τὸν οὐρανὸν, τὸν κυανοῦν οὐρανὸν μετὰ τὴν μαύρην ζωὴν!

Τοῦλα Δ. Κόκκαλη

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).